Első évfolyam. **24-ik szám.** Kolozsvártt, 1871. vasárnap, jan. 29.

Szerkesztői szállás:
Belső-farkasutcza 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.
Az értékesb czikkek dijaztatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési dij:
Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . . . 3 „
Egy hóra . . . . . 1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési dijak:
Négyszer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvétetnek:
Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
„ Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-tér 9 szám emelet.)

A „KELET“ előfizetési föltételei:

Egész évre 12 frt. | Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. | Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legczélszerübben postai útalványnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Az éhezőknek és szomjuhozóknak!

A háboru-sujtott francziák javára adakozott:

Báró Bánffy Dániel 20 frtot. Mult közleményünk összege 25 frt. Egész összeg 45 frt.

Az erdélyi részek politikai felosztása.

Az előrebocsátottak után már térjünk a kérdés positiv megvilágositására.

József császár autocrat kormánya megtehette, s a Schwarzenberg-Bach kormánynak sem volt semmi oka tőlünk kérni engedelmet arra, hogy felszabja Erdély mappáját tiz darabra, összekeverve a székelyföldet a szászfölddel s a megyékkel, a mint az olló éle hozta magával, s administrálja a kiszabott kerületeket a Gleichberechtigung kényelmes jelszavával, a mint maga saját eszménye szerint legjobbnak látta; az alkotmányos kormány ezen boldog kényelemmel nem kérkedhetik, ennek a népben, a nép közvéleményében s megnyugovásában levén ereje és támasza, kénytelen a theoretice legjobb reformokkal is csak szőrmentén bánni el, s inkább valamit engednie kell a chablon teljes szabatosságából, hogysem intézkedései rosz vért s méltatlankodást okozzanak.

Részemről ezen elvet az alkotmányos kormányzat terén mindenütt pártolom, s nem vagyok rajongó barátja a radical reformoknak, akkor is, ha általuk inkább megközelithető az eszmény. Az angol még most is tartja parlamentjében a gyapjuzsákot s parókát, közigazgatása, igazságszolgáltatása nem felel meg a modern chablonoknak; de a szabadság és rend dolga mégis jól megyen ott, mert annak kezdete a nép geniusából fejlett ki. Én részemről az angolokkal tartok, s velem igen sok magyar, legalább az erdélyi részekben bizonynyal igen sok. A mi jó institutiónk van, a mihez a nép geniusa hozzászokott, nem áldoznám fel olyan ügyért, mely meglehet valamivel correctebb, de népünk geniusával nincs öszhangzásban.

Minden terén az államháztartásnak tisztelem az alapokat, a miket dicsőséges elődeink raktak le, kik annyi viszontagság között annyi vér- és vagyonáldozattal fentarták e hazát, s örök harczaik között is, mint a szorgalmas méhek megrakták a lépet. Ott, hol ün a multra épithetek, inkább eltürök egy kis izléstelenséget, de bizom az évszázadon át megkövesült szilárd alapokban.

Ebből kifolyólag tisztelem azon érzékenységeket is, a mit ők is tiszteltek s Erdély újabb berendezésénél is, s illő határokig, tekintetbe venni ohajtom azon historiai emlékeket, melyeken még nemcsak mi, de talán unokáink is kegyelettel fognak csüngeni.

Erdély új politikai felosztásánál tekintetbe veendők régi és mindvégig fennállott részei, azon részek, melyekről nevét: „partes transsylvani“ vette s birta hajdan a magyar királyság ezen ősterületet.

Igy a székelyföldet, a királyföldet és erdélyi megyéket, mint külön historiai részeket saját határaik közt látnám czélszerünek fentartani; rectificálván a közigazgatás s igazságszolgáltatás rayonjai szerint szabályosabb határokat, s e határokon belől alapitanám meg az új municipiumokat.

Az eddigi felosztási mukálatok három megyét (Küküllő-, Felső-Fehér- és Doboka), egy vidéket (Fogaras) s egy székely széket (Aranyos) és minden szász széket megsemmisitenek, az előbbieket másokba olvasztván, a szász székek összegét pedig részint egy (Szeben), részint két (Szeben és Brassó) megyére, illetőleg kerületre osztva fel.

Küküllő- s felső Tordamegye legnagyobb részben Marosszékhez, Fehérmegye, Három-, Udvarhelyszékhez s Brassó-, Szebenmegyéhez osztatott fel, Doboka, Kolozs-, Szolnok- és Beszterczemegyéket gyarapitotta stb.

És ugy az 1848-, mint az 1863-ki tervezet teremtett egy új megyét (Régenmegye), a nélkül, hogy ez ötlettel valamely szabályszerüt vagy életrevalót alkotott volna, s kérdésen kivül e részben eszélyesebben jártak el az 1854-beli felosztásnál, mikor Tordamegyének ama Tordához nem gravitáltatható részét részint M.-Vásárhelyhez, mint természetes gravitationalis pontjához, részint tulsóbb vidékeit az oda közelebb eső Beszterczéhez osztották be.

Nézetem szerint oly lényeges átalakitásra nincs szükség egy czélszerübb felosztásra nézve, hogy mindent, a mi régi volt, egész tabula rasanak tekintsünk. S minthogy meggyőződésem az, mikép legczélszerübben járunk el, ha az ős részek jogosultságát is szem előtt tartjuk, vegyük tehát figyelembe legelőbb a székelyföldet.

Ez ős historiai terület complexumában négy törvényhatóság áll fenn: székely székek nevezete alatt; oly helyesen osztva be, hogy geographiai tekintetekből helyesebben beosztani nem lehet; csakis Felső-Fehérmegye beékelődése sérti a szabályszerü symmetriát, minélfogva az új felosztással Szentlélektől kezdve le Alsó-Rákosig Felső-Fehérmegye részeit mulhatlanul Háromszékhez vissza kell csatolni.

Az ős székelyföld complexumától elszakadva, a háromszéki székelyek által vitézségökért nyert területen Torda és Enyed között alakult meg az ötödik székely szék, akkor kiköltözött székely harczosok telepedése által. Ezen törvényhatóság Aranyosszék, fájdalom, népességére nézve csak 18,770 lélekszámra menvén fel, önálló s a kor követelményeinek megfelelő külön törvényhatóságot nem képezhet; a székelyfölddel összetartani pedig földirati fekvésénél fogva ép ugy nem lehet, mint nem lehet az új felosztással Beszterczevidéket a szászföld keretébe foglalni, s igy nekünk székelyeknek, mint Beszterczére nézve a szászoknak, le kell arról mondanunk, hogy jövőre e területek a székely-, s illetőleg a szászföld közvetlen complexumához számittassanak.

Jól tudom, hogy e tétel ép oly rosz vért csinál Aranyosszéken, mint Beszterczevidéken, én magam is, midőn erre gondolok, ugy vagyok, mint a kinek legkedvesebb fogát huzzák ki; hanem egy új Torda-Aranyosmegye Torda központjával ama területen kárpótlást nyujtana azon szempontokért, melyekből azon székely terület fontosságát hosszu történelem igazolta, s Tordamegye felső kerületének M.-Vásárhelyre gravitáló része igen népes és jóravaló magyar lakosságával a székelyföld complexumához csatoltatván, a megyei területnek engedett áldozatért az egyensulyt nagy részben helyreállitaná.

Mert részemről a már két tervezetbe felvett Régenmegyének szükségességét be nem látom, a földirati viszonyok és populatio szerint amott egy kikerekitett megyét alkotni teljes lehetetlen, mig Marosszéknek most kissé északra eső praetorialis helye M.-Vásárhely, akkor, ha Tordamegye felső részének keleti része Marosszékhez szakittatik, egy kikerekitett s szabályos állásu megyének váland központjává, ép azon részek gyarapodásával, melyeknek piacza s központja most is leginkább M.-Vásárhely.

Ezen kiegészitésekkel a négy székely törvényhatóság szabályszerüleg volna beosztva, fentartatván egyes községek joga, melyek egyik vagy másik megyehatóság közvetlen szomszédságában feküsznek, hogy azokba bekebeleztetésökért folyamodhassanak, mely a megbizandó belügyministerium eldöntése alapján az országgyülés elé terjesztve, az egyes határok kijelöltetnének.

Minden másszerü felosztása a székely területnek ellenkezik a földirati s topografiai viszonyokkal, ellenkezik a nép hagyományaival, és felesleges is, mert a négy megyére felosztott székelyföld ugy, a mint volt, főkép Marosszék kiegészitésével, a modern kivánalmaknak megfelelő nagyságu és népességü megyéket ad ki.

Dózsa D.

Pest, jan. 25.

(A.) Orczy Béla báró közös külügyminiszteri osztályfőnök tegnap esti nagy beszéde képezi a nap főeseményét. A delegatió tegnapi ülésében még számos szónok beszélt, de különös politikai bölcseséget egyik sem fejte ki. Ürményi Miksa franczia rokonszenveivel, Trefort és mások porosz érzelmeikkel excelláltak s mindegyiknek volt valami kifogása Beust gróf külügyi politikája ellen, noha szavaik értelméből világosan ki lehetett venni, hogy teljesen egyetértenek vele és csak szeszélyből — vagy inkább mert épen beszélni akarnak — intézik szinlelt támadásaikat a közös külügyi hivatal vezetője ellen. Ezen őszinteséghiányt — mely alól csak Kemény Gábor báró beszéde képez kivételt — az osztrák delegatiótól kölcsönözte a mienk, de valóban sajnos dolog, hogy ily utra tévedt.

Hogy ily körülmények közt az álellenzék által felhozott érvek sem lehettek nagyon sulyosak, könnyü elgondolni. Mit mondjunk például Trefort azon okoskodásáról, hogy Németország és Magyarország-Ausztria érdekei a keleti kérdésben azonosok s hogy Bismarck gróf megvéd benünket Oroszország támadásai ellen. S ha kérdjük miért? a delegatus ur azt válaszolja: mert Oroszország nem engedheti meg, hogy a Duna német, Poroszország pedig, hogy az szláv folyó legyen. Ez érv, egy maga nem fogja életben tartani monarchiánkat. Ha Trefort ur igy gondolkozik, másnak joga van máskép gondolkodni s a ki Bismarck és Gorcsakoff urak régóta s ma nagyobb mérvben mint valaha történő egy kézre játszását látja, inkább azt fogja hinni, hogy két kedves szomszédunk épen mi felettünk szeretne megosztozkodni. Mi Trefort s a többi poroszbarátok szavaiban bennünket a legroszabbul érint, az, hogy állitásaik alapos megvizsgálására épen nem gondolnak s olyakat mondanak, mik tapasztalt, régi politikusokhoz nem igen illenek.

Orczy Béla ur beszéde jótékony hatást tevő kivételt képez az összebeszélt gallimathiásban. Szavaiban nyugodt, józan, értelmes államférfiu nyilatkozik, ki a politikai helyzet magaslatán áll és nem játszik szavakkal, hanem minden mondásának realis értéke és benső becse van. A mit delegatusaink összezavartak, azt ő éles elme által és tapintattal rendezte s jelenleg számos fontos kérdés teljesen tisztázva áll előttünk.

Beszédének elején a birodalom viszonyairól az 1866. prágai békéhez, az északnémet és délnémet államokhoz nyilatkozott. Kiemelte, hogy a külügyminiszterium a prágai békét mindenben megtartotta s ennek szabványaihoz alkalmazta magát Poroszországgal szemben. A délnémetek iránt Ausztriának nem voltak kötelezettségei s igy meg sem szeghette azokat. A poroszbarátok azon költeményét, hogy Beust gróf titokban itten is ottan is Poroszország ellen ármányokat szőtt, kellően megvilágitotta. Ausztriának a legujabb időig az 1866. statusquo fentartása volt czélja, mely törekvés czélszerüségét épen az utóbb lefolyt események igazolák. Mihelyt a régi állapotot módositani akarták, kitört a háboru.

Azon vád ellen, hogy Beust gróf minden európai kérdésbe beleelegyedik s igy a birodalmat a háboru lehetőségéhez gyakran közel hozza, Orczy ur kifejti, hogy minekünk kötelességünk minden felmerülő nemzetközi kérdésbe avatkozni. Nincs Európában kérdés, mely közvetve vagy közvetlenül közelről nem érdekelne bennünket. Beavatkozásunk mindig a béke érdekében történt és mindig sikerrel, mert megóvtuk Europa nyugalmát, noha a vihar nem egyszer sötéten összevonult ege fölött. Annál nagyobb Beust gróf érdeme e tekintetben, mert a sikert nem nagy pénzbeli erőfeszitések, katonai készülődések, hanem egyedül józan esze segélyével érte el.

Orczy ur beszédének legfontosabb részét azonban a szövetségek kötéséről szóló elmefuttatás képezi. Politikusaink valóban sajátságos fogalmakkal birnak a szövetségekről. Oly nyugodt lélekkel mondják ki: mért nem szövetkeztünk már három év előtt Poroszországgal, mért nem szövetkeztünk ma vele, mintha a szövetkezés egyfelől csak tőlünk függött, másfelől békés politikánkkal összefért volna. A mi szép szemeinkért Poroszország nem fog velünk szövetkezni, a szövetség árán legalább azt követelendi tőlünk, hogy hóditó háboruiban segitsük. Mi azonban általában nem akarunk hadat viselni, milyen czélból szövetkezzünk tehát. A békepolitikának nincs szüksége szövetségekre s Beust gróf feladata legföllebb még az volt, hogy a többi államok közt veszélyes allianceok létrejöttét meggátolja. Hogy a kabinetek titokteljes homályában mi rejlik, azt természetesen senki sem tudja, de ugy látszik Beust grófot ez irányban is a szerencse kisérte, mert létező ténykép ma még nem mutatkozik egy oly szövetség, mely Europa békéjét veszélyeztetné. A beszéd többi része szinte igen érdekes, de leginkább Pulszky és Zsedényi delegatusok állitásai ellen irányult polemiát képez.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

BELFÖLD.

A kolozsvári ügyvéd-egylet fölirata az első foku bíróságok rendezése tárgyában.

Főméltóságu magyar királyi Igazságügyminister ur!

(Vége.)

És midőn azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a birósági szervezéstől ohajtott eredményt csak ugy remélhetni, ha a kevés számban felállitandó társas törvényszékek nagy hatáskörrel, kiterjedett illetőséggel lesznek felruházva, azon nézetünket sem hallgathatjuk el, miszerint az egyesbiróságok feladatuknak és hivatásuknak sikeresen ugy fognak megfelelni, ha hatáskörük és illetőségük korlátolva marad.

Alapul szolgál e megjegyzésünkre az, hogy a mint a birósági szervezésről szoló törvényjavaslat bizottsági tárgyalásából kivehetni, az egyesbiróságoknak telekkönyvi hatósággal felruháztatása is czéloztatik.

Azt, hogy az egyesbiróságok hatásköre és illetősége kiterjesztessék, nem pártolhatjuk, nem csak azért, mert a törvényszékek teendője nagyobb ügyek elvonásával aránytalanul leapadna s nagyfontosságu és bonyolult ügyek elintézése első folyamodásilag egyetlen biró önkényes és gyakran téves nézetétől függene, hanem nem pártolhatjuk a jogkereső közönség érdekéből sem, mert a telekkönyvi s más fontos ügyek ügyvédi segélyt igényelvén, peresfelek a társas törvényszékek székhelyéül szolgáló nagyobb városokban tartózkodni szokott ügyvédekhez lennének kénytelenek fordulni, mi aránytalanul sok időveszt ést, költséget és fáradságot okozna.

Az itt érintett s az ezekhez hasonló körülményeket nem tévesztve szem elől, alólirt ügyvéd-egylet a birósági szervezésnél azon elveket vélné érvényesitendőknek:

hogy mennél kevesebb számu, de kiterjedett hatáskörü és illetőségü törvényszékek s nagymenynyiségü, de szük hatáskörü és illetőségü egyesbiróságok létesittessenek.

Ezen elvekből kiindulva a képviselőház kebeléből kiküldött 25-ös bizottság azon megállapodásába, mely a törvényszékek számát Erdélyre nézve 16-ra határozta, habár e számot is túlságosnak tartjuk, még hajlandók lennénk belenyugodni, azonban semmiesetre nem találkoznék megnyugvásunkkal az, ha e szám még felebb emeltetnék.

Esedezünk a főméltóságu magy. kir. igazságügyminiszter ur előtt, hogy ezen felterjesztésünkben kifejezett nézetünket tudomásul és tekintetbe venni kegyeskedjék.

Mély tisztelettel maradván

A kolozsvári ügyvéd-egyletnek 1871 január 14-én tartott üléséből

alázatos szolgáji

Simon Elek
elnök.
Kővári Mihály
titkár.

D.-Szentmárton, jan. 20. 1871.

Kükülőmegye ez évi első rendes évnegyedes közgyülését f. hó 2-án és 3-án tartá meg; az épen e napokkal járó nehézkes házi ügyek, és a csaknem gázolhatlan rosz utak daczára is megletehős számmal megjelent tagok részvéte mellett.

A főispáni beszéd képezé e gyülés fényoldalát, melylyel pérhuzamba sorozható az igazgató főbiró, Pócsának, a megyei belügyekre vonatkozó, kimeritő, jelentő előadása. Ezt követte a betegsége miatt jelen nem lehetett tsz. elnök helyett, elnöki helyettes Gyárfás F. jelentéstevése, melynek gunyoros hangja, a rendes elnöknek hálántékaira nem illeszte dicskoszorukat.

A leérkezett törvényczikkek kihirdetése után, a ministeri leiratok és a szomszéd törvényhatóságok átiratai olvastatván fel, azok tudomásul vétettek.

A küküllővár-, bázna- és medgyesi postautvonal, az ujonczállitási helyeknek a megye területén leendő kijelölése és az iskoláknak érdekében az 1868-ik év XXXVIII. t. cz. szigorubb alkalmazása végett föliratok intéztettek az illető ministeriumhoz.

A kebli ügyekre nézve, részletes és szabatosabb intézkedések tétettek s mindezekben a komoly higgadtság s egyöntetü egyetértése tünt fel a megjelent bizottmányi tagoknak.

Végül megemlitendőnek vélem azon örvendetes jelenséget is, hogy a megye visszavonult veteránjai, kik pedig e megyét hajdan elég kitünően vezették, lassanként ismét részt vesznek a megyei élet küzdelmeiben. Y. L.

Országgyülési tudósitás.

Pest, január 25. 1871.

(Vége.)

Korizmits L., nem fogadhatja el e javaslatot azért, mert a kereskedelmi, bányászati stb. tanintézeteket nem lehet az oktatásügyér hatásköre alá rendelni, mert ez által a gyakorlati kiképzés hanyagoltatnék el.

Deák Ferencz. Ha a honvédelmi-ludoviceum s ily tanodákról kiván a pénzügyi bizottság is határozni, ugy el nem fogadja az inditványt, s kéri külön inditvány tárgyává tenni.

Széll Kálmán azt mondja, hogy ezen tanodákat nem érté.

Kerkápoly K. A mint a szükséges szervezések meg lesznek téve, a kormány ez irányu inditványt teend.

Deák F. újból kéri nézeteinek elfogadását.

Péchy Tamás Várady Gábor inditványa mellett szólal fel, mert azt hiszi, hogy csak igy lehet azon tanodákból hasznot meriteni.

Jankovits Antal Korizmits nézeteit osztja, mig—

Zsedényi Ede a pénzügyér állitásáért száll sikra.

P. Szathmáry Károly nem fogadja el Korizmits nézeteit, mert minden felső tanoda szakembereket képeznek.

Szavazás által a pénzügyi bizottság jelentése lett ez irányban is elfogadva.

Most az országos könyvtár felállitása miatt emel szót Széll K.

Tisza K., helyesli az eszmét, de nehéz kérdésnek tartja a létező könyvtárak egyesithetését, s azért ez irányban hat. javaslatot ad be, mely szerint a ministerium az ily egyesitésre javaslatot terjesszen a ház elé.

Széll K. A bizottság csak az eszmét kivánta elfogadásra ajánlani s azért Tisza inditványának első részét elfogadja, a kivitelt pedig a ministeriumra bizni kivánja.

Tisza hat. javaslata elfogadtatik.

Most a pénzügyi bizottság azon ajánlata, hogy a pénzügyér a jövő évi költségvetésben a vasuti s nyereménykölcsön, ugy a szőllő dézmárai előterjesztéseit tegye meg, kimondván, hogy az államvasutak épitési számlája bezárása után ahoz interealaris kamatok többé ne csatoltathassanak; továbbá hogy: az állampénztár a pénzügyér rendelkezése alatt álljon, a többi minister csak kezelési pénztárt, melyek pénzmaximuma meghatározandó, — birjon.

Elfogadtatik.

A nyugdijakra nézve, e bizottság, az államszámszéket ezek nyilvántartására kivánja utasitani. Továbbá a hivatalos helyiségek bérlése helyett, a hivatalos épületek épitését kivánja, valamint hogy a Fiumera vonatkozó költségvetés az egyes tárczák költségvetésétől külön fejezetbe lesz legczélszerübben és leghelyesebben felveendő.

Záradékul pedig még egy orsz. szolgálati schematismus összeállitását és közzétételét kéri a pénzügyi bizottság; mig a tárgyalás és véleményadás végett hozzá utasitott kérvényekre vonatkozó véleményét külön jelentésben fogja előterjeszteni.

Ezen eszmék ellen Horn Ede hosszasbb beszédben nyilatkozott a ház előtt s különösen a nyugdijaknál, ezek jövőrei megszüntetését kivánja, melyek, a szabad, a modern fogalommal ellenkeznek, mert a tisztviselő is csak szerződésre lép az állammal.

Simonyi Ernő. A pénzügyi bizottságot kivánja a nyugdijak összehasonlitására utasitani.

Szél K., ez ellen szól; — mert a bizottság nem végrehajtó organum; — nyugdijakat pedig beszüntetni, e formahiány miatt nem lehet, mert ez által ezerektől vonnók el a napi kenyeret.

A ház e jelentésben kifejtett eszméket elfogadja.

Erre a ministerelnökség költségvetése vétetett tárgyalás alá, mely 280,290 frtot hoz előirányzatba; de a mellett a pénzügyi bizottság lakbér leszállitást igényel egyes tisztviselőknél. Mint előadó Harkányi Frigyes müködik, ajánlva e biz. jelentést.

Irányi D. A ministerelnök vagy nem ismeri, vagy hiszi, hogy e házban senki sem ismeri a diplomatiai szokásokat és csak igy terjeszthető e javaslatot a ház elé. — Hosszu kritika alá veszi a kormány eljárását — mely szerinte — kinevezések által igyekszik az ellenzék sorait ritkitani. Azt mondja, hogy Andrássy grnak csak azért hódol a többség, mert ez, állitólag, azon férfi, kinek az udvarnál legtöbb befolyása van. — (Andrássy s a többség neveti.) Ő tagadja ezt, hiszen a királyi lak felett ott leng még mindig a feketesárga zászló, és a főváros felett még mindig diszlik a citadella. Ha ez, azon gondviselés adta férfiu, (Hangos éljenzés jobbról) ugy mostoha a gondviselés. Nem fogadja el az előterjesztést.

Andrássy Gy. gr. Nem vonhatja el senkitől azon jogot, hogy a ministerium elleni bizalmatlanságát ki ne fejezze; de nem követelheti senki tőle, hogy e térre kövesse a szólót. A vitatkozás elméleti részét el nem fogadja. — Valótlan, hogy Mátyus Aristidnek azt mondá, nem fog-e neki opponálni a közmunkatanácsban; ily taktikát meg lehet hogy Irányi fog követni, de ő soha sem követi. — A kormány ott veszi képességét, a hol találja. Ha tudta volna, hogy fejrázásának azon hatása van, ugy azt Irányi által hozott javaslatainál alkalmazta volna. Jövőre megteszi. (Derültség.) Amerikában sem létezik a parlamentaris rendszer, ott az elnök saját felelősségére tesz mindent. — Befolyására nézve megjegyzi, hogy ő csak a bizalmat fel és le igyekszett megszerezni, mert ha ez egyiket nem birná, bizton nem maradna azon helyen, a hol

---

A „KELET" TÁRCZÁJA.

Jergunow hadnagy kalandja.

(Elbeszéli Turgénjew Iván.)

1.

(2-dik folytatás.)

Jergunow meg nem állhatá, hogy bámuló mozdulatot ne tegyen, de mégis kötelességének tartá, hogy nevét s rangját megnevezze, mire madame Fritsche csak egy kancsal tekintettel felelt s oroszul kérdé „hugától", ha iszik-e theát?

— Biz igen, theát! mondá Emilia. Ugye bár, tiszt ur, ön iszik theát? Kérem, nénikém, hozza csak be a samowart. De miért nem ül le, uram, a helyett, hogy ott álljon? Istenem, milyen tempós ön! Engedje meg, hogy letehessem shawlomat.

Emilia beszéd közben fejét jobbra-balra forgatá s vállát ugy vonogatá, mint a madarak, midőn a fatetőn elhelyezkedtek s a nap minden felőlről beragyogja őket.

A hadnagy széket vett, a szükséges komoly méltóságos magatartással, s megkezdé a társalgást a tolvajlásról, de Emilia csakhamar félbeszakitá őt.

— Soh se aggódjék a miatt, szólt, nincs semmi baj; nénikém épen most mondá, hogy az értékesebb tárgyak megkerültek. (Madame Fritsche nehány szót morgott közbe s elhagyá a szobát.) Nem is volt szükség a rendőrségre menni: de én soha sem tudok nyugodtan lenni. Én ... ön nem tud németül ... olyan vorschnell vagyok. Nézzen rám; már rá sem gondolok, nem én egy szót sem!

A hadnagy Emiliára nézett; arcza csakugyan megint gondtalan kifejezést ölte föl. Minden mosolygott e gyönyörü kis arczon, minden; a hosszú, hamu-szürke pillákról árnyalt szemek, a száj, az arcz, az áll, sőt még az állgödröcskék is, még a kis pisze orr hegyecskéje is. Egy eltörött tükör elé lépett s dalolva, kacsingatva rendezé haját. Jergunow figyelemmel kiséré minden mozdulatát; rendkivül gyönyörködött benne.

— Megbocsát-e nekem, szólt a lány, folyton a tükörrel kaczérkodva, hogy idevezetém? Csak nem kellemetlen önre nézt?

— Hogy mondhat ilyet?

— Mondtam már, hogy oly heveskedő vagyok! Előbb elvégzek valamit s csak azután gondolom meg, sőt sokszor egyátalán nem is gondolom meg. De igaz, hogy is hivják önt tiszt ur? Szabad-e tudni? s e szavak közt határozottan elébe lépett, gömbölyded karjait mellére kulcsolván.

— Nevem Jergunow, Kuzma Wassiliewitsch Jergunow, viszonzá a hadnagy.

— Jergu ... ah e nevet ki nem tudom mondani, igen nehéz nyelvemnek; Floresztánnak fogom hivni önt. Rigában ösmertem egy Floresztán urat; kitünő selyemkelméket árult s szép is volt ám! ... épen mint ön, de micsoda szép termete van önnek, mint valami orosz hősnek. Én szeretem az oroszokat, magam is orosz nő vagyok; igen, orosz nő vagyok, mert atyám tiszt volt, még érdemjelt is kapott volna ... De nekem fehérebb kezeim vannak, mint önnek, s karjait föltartá feje fölött, kezeit ide-oda mozgatá, hogy a vér alászálljon, s gyorsan ismét aláforditva azokat, szólt: Nézze csak, mindig illatos görög szappannal mozsdom. Szagolja csak ... nem, nem ... a csókot hagyja el ... nem azért mutattam önnek. Miféle ezrednél szolgál ön?

— A tengerészetnél, a fekete tenger 19-dik csapatjánál.

— Ah ön tengerész tiszt ... szép fizetése van?

— Nem, nem igen nagy.

— Ön nagyon vitéz lehet; látom a szeméből. Micsoda vastag szemöldöke van!

Jó lenne, ha éjjelre bekenné faggyúval, mert jobban nő; de miért nem visel bajuszt?

— A szolgálati rendszabályok tiltják.

— Oh be utálatosok azok a rendszabályok! Tőr-é az az oldalán?

— Vadászkés, a tengerészek ismertető jegye.

— Ah, vadászkés! Éles-é? Hadd lám!

S miközben szemeit behunyta s ajkába harapott: nagy erölködve vonta ki a kardot tokjából s pengéjét orrához tartá.

— Hiszen csorbás ez a vadászkés, szólt, s mégis egyetlen vágásra meg tudnám önt ölni. S fenyegette a hadnagyot, ki, tettette mintha félne s hangos kaczaj közt hátrált. A lány is kaczagni kezdett.

— Nó megkegyelmezek, szólt, méltóságos állást véve — fogja, vegye viszsza fegyverét. A propos! hány esztendős?

— Huszonőt.

— S én tizenkilencz. Istenem! de furcsa.

Emilia oly kicsapongó kaczajba tört ki, hogy egészen hátradölt. A hadnagy alig mozdult meg székén s el nem tudta forditani szemét ez üde, rozsás arczról, mely csak ugy rezgett a hahotától. E lány mind jobban-jobban tetszett neki.

Emilia egy szerre csak fölhagyott a nevetéssel s miután figyelmesen vizsgálta volna a hadnagyot, mintha csak most látta volna először, összeszoritott fogai közt dudolva (szokása volt) a tükörhöz közeledett. — Énekel-é ön is, Floresztán ur? kérdé.

— Nem én, kisasszony, kis koromban nem is tanitottak énekelni.

— S guitarozni sem tud ön? Én tudok. Van egy szép, gyöngyházzal kirakott guitarrom, csak hurjai vannak leszakadva. Ugye ad nekem valamit, hogy ujakat vehessek rája? Aztán éneklek egy szép német románczot, szépet, érzékenyet ... Hát tánczolni tud-e? Nem? Lehetetlen! Majd megtanitom én a sottisra és kozákra. Tra la la, tra la la ... s tánczolni kezdett, kereken a szobában. Nézze csak milyen csinos czipőcskéim vannak Varsóból hozattuk. De hát ön hogyan szólit engem?

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

van; meglehet, hogy a sors nem lesz oly mostoha, ha a kormányzatot Irányi vezérlendi. (Helyeslés, taps, éljenzés.)

Vége 1/4 3-kor. Holnap d. e. 10 órakor ülés lesz.

KÜLFÖLD.

(s.) Csatatér. Az ősz olasz hős Dijon melletti győzelmét, melyet Garibaldi a legújabb tudósitások szerint is folytonos üldözéssel igyekszik kizsákmányolni, a porosz főhadiszállás hallgatása és a bordeauxi táviratok is megerősitik. E győzelemnek azonban, bármily reménykeltő szinezettel is birjon az, a legutóbbi rajzok sötét fordulataival szemben, csak akkor tulajdonithatnánk nagyobb stratégikai fontosságot, ha az nem állana magában elszigetelten, hanem Bourbaki döntő fellépésének előzményéül volna tekinthető. Garibaldi, daczára legendaszerü tetteinek, melyek őt a jelenkor legelső homéri alakjává avatják, a legjobb esetben sem számithat, lelkesült ugyan, de csekélyszámu hadával a hadiszerencse állandóságára; Garibaldi győzelme csak kapcsolatosan a többi keleti franczia hadseregekével volna képes, a hadi szerencse még mindig ingó mérlegét véglegesen Franczíaország részére lenyomni.

Páris. A legutóbbi távirati tudósitások, ha teljesen hitelt adhatunk azoknak, mind oda mutatnak, hogy a főváros catastrophája kérlelhetlenül közelg, és pedig, — a mit már annyiszor kifejeztünk — nem annyira a poroszok bombái, mint az éhség folytán. Trochu állitólagos lelépése; a félelem, mely Vinoyt és Ducrot visszariasztja a sedani capitulatiót aláirt Wimpffen szerepére vállalkozni; Favrenek már meg is kezdett alkudozásai a feladás iránt: mindezek oly symptomák, melyekből oly közel lehet sejteni a világrenditő bukást, hogy meglehet, mikorra e sorok napvilágot látnak, már valóság alakjában fog megjelenni előttünk a korszak alkotó tény. Világrenditőnek és korszak-alkotónak neveztük ez eseményt. Igen, világrenditő; mert bármennyire is bámuljuk a szerencsétlenségében is oly nagy nemzetet, bármennyire is tartsuk valószinünek, hogy Páris capitulatiója sem fogja megtörni erélyét, sőt mint újabbkori Anteus, az ujabb veszteségből még ujabb s nagyobb erőt fog meriteni: még sem tagadhatni, hogy a világváros elbukása oly nagy horderejü moralis és physicai befolyással leend a franczia nemzetre, hogy a további harczot, ha nem is épen semmi, de mindenesetre parányi kevés reményt nyujtónak kell elismernünk, s ezt annál inkább, mivel mindazon körülmény, hogy akkor már nem leend többé a német haderőre nézt egy megbénitó, lekötő központ, mely képessé tette az országot az ujabb-ujabb vereségeket ujabb seregek teremtésével kipótolni, mind pedig azon nem ignorálható erkölcsi hatás, melyet az ország szivének, az egyszersmind legerősebb várnak eleste a provinciákra kétségtelenül gyakorolni fog. S korszak-alkotónak neveztük Páris elbukását; mert Franczíaország elestével, mit fájdalom! rövid időn maga után fog vonni, a szabadság napja hosszu időre el fog homályosulni az európai népekre nézt.

Londoni conferentia. Jules Favre visszautasitá a Moltke által számára kiállitott menlevelet s az angol kormánynak tudtára adta, hogy Párist nem fogja elhagyni. Legközelebbről volt alkalmunk jellemezni ezen u. n. európai forumot, mely ujabb alkalom volt a diplomatia gyászos tehetetlenségét a porosz dictatura ellenében kimutatni. E legujabb mozzanat a conferentia előéletében azt jelzi, hogy létrejövetelében legfennebb a háboru bevégeztéig nem lehet reményünk. Franczíaország ugyanis legfontosabb tényezője volt az 1856-ki párisi szerződésnek, melynek revisiója képezendi a conferentia tárgyát, s miután Frankhon nem vehet részt, nélküle érvényes határozatok nem hozhatók. Természetesen csak az esetben áll ez, ha még lenne valami jelentősége az európai nemzetek életében a nemzetközi jognak; már pedig a közelmult a kétségbeesésig pessimistákká tehette a népeket, midőn mindenfelé csak a „jus fortiorisra" való hivatkozást látták az internationalis viszonyok megoldásában egyedüli mérvadónak.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, jan. 28. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: jan. 28. 10 ó. 25 p. d. e.

Favre 23-án délután 5 órakor érkezett Versaillesba, hol Bismarckal ebédelt, sétált és értekezett s 26-án Párisba visszatért, hogy katonákat vegyen magához, kikkel a capitulatió feltételeit megállapitsa. Páris bombázása felfüggesztetett. Porosz tudósitások szerint a hangulat kétségbeejtő, a katonaság a népzavargást fegyverrel fojtá el. Bourbaki a Doubs balpartján Besanconba vonul; az utóbbi harczokban 10,000 embert vesztett.

Károly román fejedelem Vilmoshoz irt levelében panaszolja vigasztalan helyzetét, hogy legjobb törekvéseit félreértik a románok, s csak hálátlanságot aratott és népszerüségét is elveszté.

Táviratok.

Berlin, jan. 26. A hajdani Longwy-grófság bekeblezésére Lotharingiába a közigazgatást illető lépések megtétettek. A versaillesi kórházakban több mint 2500 sebesült fekszik. Issy és Vauvres erőd tele van a bombáink által lőtt résekkel; a rohamhoz szükségelt lépések megtétettek, a futó árkok a dombok lábáig vannak már ásva.

Bécs, jan. 26. A „N. fr. Pr." hihetlennek nyilvánitja a „Vaterland" azon hirét, mely szerint Andrássy és Beust között újabb differentiák merültek volna fel, melyeknek következtében az utóbbi állásától felmentetett volna. Beust nehány hét előtt kérte ugyan felmentetését, mi be nem következett s azóta megerősödött állásában.

Bordeaux, jan. 26. A hirlapok elkeseredetten irnak Bismarcknak Favrehoz intézett jegyzékéről. Azt mondják, hogy Bismarcknak már akkor, midőn a Favrenek szóló menlevél kiszolgáltatását Granvillenak megigérte, szándékában volt szavát meg nem tartani. Ő a hatalmakat csak arra akarta birni, hogy fogadják el a conferentia eszméjét, mi nem lett volna eszközölhető, ha eleve kijelenti, hogy Franczíaországot a conferentiából ki akarja zárni. Azért késett a Favrenek szóló meghivás átadásával, s midőn ez mégis értesült e meghivás felől, megtagadta a menlevél kiszolgáltatását.

Bécs, jan. 26. Versaillesi levelek jelentik, hogy a mont-valerien-i kirohanással egyidejüleg e hó 19-kén Argenteuill és Epinal ellen is történt kitörés. Az 58. ezred 8-ik százada Montretoutnál 87 embert vesztett; ugyanezen ezredből két szakaszt elfogtak. A franczia katonák bőven el voltak látva kenyérrel, rizszsel, kávéval és fözelékkel s sátrakat is vittek magokkal.

Bordeaux, jan. 25. Aurelles de Paladines tbk válasza Gambettához igy hangzik: „Én csak azon esetben vállalok parancsnokságot, ha az egy szabályszerü kormány által ruháztatik reám, mely első hivatalos lépéseül ama hirszomjasak és tehetetlenek itélőszék elé állitását tüzi ki, kik Franczíaországot tönkre tették."

Berlin, jan. 26. (Hivatalos.) Versailles, jan. 25. Párisi hivatalos tudósitások a franczia hadtest erejét, mely 19-én az 5-ik hadtest ellen intézett kitörést, több mint 100,000 emberre teszik. Az első hadtest vesztesége a st.-quentini ütközetben e hó 19-én halottakban és sebesültekben 94 tiszt és mintegy 3000 közember.

NAPI HIREK.

— **A király** a jövő hét elején egy-két napra ismét fölrándul Bécsbe. Mielőtt az egész udvar Budáról eltávoznék, három nagy diszebéd lesz. A főudvar- és lovászmestert gr. Grünnet közelébb várják Budára.

— **A muzeum egylet** tegnapi szakgyülésén igen érdekes három előadást hallgatott végig a közönség, melyben — a mi örvendetes és követendő — a szép-nem is képviselve volt. Az első felolvasást Herbich Ferencz tartá a Ditroit vegyelemzéséről; utána Herman Ottó, szorgalmas muzeumi segédőrünk szólt, a Nucifraga Caryocatactes — Havasi Csöntör — tojásáról, az 50-es években meghalt Petényi állitásainak szerezvén e téren elismerést, mind saját, mind pedig külföldi tekintélyek (p. o. Tschusi Schmiedhofer lovag) részéről, kik saját tapasztalataik utján is Petényinek adnak e madár eddig ösmeretlen tojására vonatkozólag igazat s elösmerik, hogy az első fölfedezés dicsősége e téren Perényit illeti. Az értekezlet megkérte az előadót, hogy e fölolvasást valamely nagyobb politikai lap tárczájában adja közre, hogy igy az Akademia figyelme is fölhivassék Petényi érdemeire, miután a Petényi-örökösök által az akademiának átengedett jegyzetei e szorgalmas buvárnak — egy nem épen szakértő véleményezés folytán — kiadatlan hevernek a feledségnek átadatva. A harmadik előadó dr. Török Aurél volt, egy psycho-physikai dolgozatát, mely a természettudományi társulat közlönyében már megjelent, s mely Häring emlékezési hypothesisét ösmerteti, olvasván föl. A sok elmeéllel összeállitott ösmertetés az ujabb phisiologiai eredményekből kivánt lélektani következtetéseket vonni — mi ellen azonban Szász Béla fölszólalt — a fölolvasás bevégezte után —, miután, szerinte, az élettan kétségbevonhatlan tényei még nem nyujtanak elégséges alapot olyszerü következtetésekre, hogy p. o. az emlékezés az anyag müködése, s még kevésbbé ilyenekre: a növény és állati test alakulása azon emlékezés következménye, melyet a szülött anyaga szülője anyagából hozott magával a világra. E fölszólalás érdekes vitatkozásra nyujtott alkalmat.

— **A m. kir.** belügyminister Züllich Istvánt a jövedelmi adó kivetése ellen intézett felebbezések tárgyalása s eldöntése czéljából a kolozsvári m. k. pénzügyigazgatóság székhelyén alakitott felszólamlási bizottság elnökévé nevezte ki.

— **József főherczeg és neje**, irja az „E." kik gyakran szoktak kereskedéseinkbe betérni, a napokban egy papirkereskedésben tettek különféle bevásárlásokat. A kereskedő nem ismert rájok s miután az udvariasság különben sem gyenge oldala, a főherczegi párt nem igen előzékenyen szolgálta. Miután a főherczeg kifizette számláját, a kereskedő azt kérdi tőle, hogy hová küldje a portékát. Hozzám, én József főherczeg vagyok; mire a kereskedő, ki azt hitte, hogy roszul értette: Talán „István főherczeghez." — Nem István, hanem József — mond a főherczeg. — De kérem, Pesten nincs József főherczeg, hanem csak István, az akadémiával szemben. — De már azt nekem jobban kell tudni, — volt a főherczeg válasza — mert én magam vagyok József főherczeg! — Ezzel távoztak, sorsára bizva a megrémült kereskedőt.

— **Strousberg Magyarországon.** Strousberg ur, irja a P. N., állandó letelepedésével is boldogitani akarja Magyarországot, hol zilált viszonyaink között ismert vállalkozási kedvének oly bőven kamatozó tért talált. Azt irja nekünk ugyanis, hogy Strousberg Magyarországon nagyobb uradalmat akar vásárolni s ily czélu megbizást is adott már Büky László ügyvéd urnak.

— **Felhivás.** A „Küküllőmegyei néptanitó egylet" alapszabályai, a nagyméltóságu magyar királyi közoktatásügyi miniszterium által megerősittetvén, tisztelettel felhivom Küküllőmegye minden nemzetiségü és felekezetü néptanitóit, ugy azon lelkészeket és polgártársainkat, kik a népnevelés szent ügyének előmozditásában, szellemi és anyagi támogatásukkal közreműködni kivánnak, sziveskedjenek f. évi február hó 15-én délelőtti 10 órakor kezdőleg Dicső-szentmártonban tartandó alakuló gyülésen megjelenni. Dicső-szentmárton 1870. január. 21. Rédiger Árpád, ideiglenes elnök.

— **Tornászat.** Debreczenben megalakult a torna-egylet s most folynak az aláirások torna-csarnok épitésére. Kolozsvártt is van alakulóban torna-egylet, két év óta. Mikor lesz nálunk az ige testté?

— **Hagyományozás.** Erdélyi Lajos honvédszázados, ki közelébb hunyt el Pozsonyban, a honvéd-rokkantak házára 300 frtot hagyományozott, mely a honvédelmi miniszterium által fog rendeltetése helyére átszolgáltatni.

— **Borostyáni Alfonz**, Borostyáni Nándor, a „Hon" munkatársának atyja e hó 23-án elhunyt Szegeden. A boldogult a népes alföldi városban előbb mint franczia nyelv tanára telepedett meg; később elsajátitván nyelvüuket az ottani reál-iskola tanárává lőn és mint ilyen 13 éven keresztül buzgón müködött. Élete végső napjait hosszú szenvedés tölté be. Áldás poraira!

— **Jászkisérről** egy derék franczia származásu kis leány minap nyom nélkül eltünt. A rosz nyelvek először szöktetésről és halálról beszéltek mignem utólag kitünt, hogy a 15 éves Cousin Emma Franczíaországba utazott ki, hogy elmenjen sujtott hazájába — betegápolónőnek.

Éji harcz-jelenet. A „N. fr. Lloyd" egy magán levél után a következő jelenetet irja le: „Decz. 8-án századom rendeletet kapott, hogy a francziák által hátra hagyott ágyukat foglalja le. Örömmel utnak indultunk, de mivel már az éj beállott és hatlépésnyire sem láttunk, több csoportra oszoltunk. Hoszas keresés után sikerült neküuk a kijelölt ágyukat két szőllő között fellelni és hurrah-kiáltással le akartuk azokat foglalni. De alig közeledtünk feléjök midőn valóságos kartácseső hullott reánk, úgy hogy csak a leggyorsabb futás által menekedhettünk meg . . . . . erre a lefoglalndó ágyuk is felébredtek és kartácsokkal ostromoltak bennünket. Gyakran emlékszünk vissza ez éjre és akkor reudesen tréfálódzva kérdezzük: „Nem megyünk-e ágyukat lefoglalni? — A karácsonyestét roszul töltöttük el; fejenként 3 lat fekete kenyér. ez volt az angyal adománya, erre azonban 38 órát kelle járnunk, mig pihenés engedtetett nékünk."

— **Egy szomoru házasságról** tesz említést a „Tiszavidék" H B.-ben ugyanis egy oda való jómódu fiatal uri ember egy szintén ottani köztiszteletben álló egyén ifju leányát nőül kérvén, azt el is nyerte, s a két napig tartó lakadalom után bekövetkezett a menyegzői éj. Az éj már jó előre haladt, midőn a vőlegény nyughelyét oda hagyva, gyertyát gyujt, s levelet ir ipjához, melyben felszólitja azt, hogy leányát szállitsa haza, miután ő perczig sem szándékozik tovább vele élni; — az édes álmából fölzavart szerencsétlen atya e váratlan eset meglepetésétől s ijedelmétől, mezitláb rohant a boldogtalanság szinhelyére, hol a a férjet, ki nejétől azzal vált el, hogy mindenét hátra hagyva, világnak indul, többé nem találta.

— **Végletek.** A bájos gr. T. Zs.-né urhölgyet, ki farsangolni jött Pestre Erdélyből, szerencsétlenség érte tegnapelőtt a vasutnál. A mint ugyanis a vasuti kocsiból kilépett, elsiklott s ugy esett el, hogy lábficzamitva vitték szállására, honnan bizonyára farsang végéig nem mozdulhat ki.

— **A közös hadsereghez** Magyarország 31 gyalog- és 14 huszárezreddel járul. A gyalogezredek kiegészitő kerületei jelenleg a következők: Az 5. számu-é Szatmár, 6. Ujvidék, 12. Komárom, 16, Szombathely. 19. Győr, 32. Buda, 33. Arad, 34. Kassa, 37. Nagyvárad, 38. Kecskemét, 39. Debreczen, 43. Versecz, 44. Kaposvár, 48 Nagy-Kanizsa, 52 Pécs, 60. Eger, 61. Temesvár, 65. Munkács, 66. Ungvár, 67. Eperjes, 68. Szolnok, 69. Székesfehérvár, 70. Beszterczebánya, 71. Trencsén, 72. Pozsony, 76. Sopron és 79. Nyiregyház. A huszárezredek kiegészitő kerülete pedig ezek: Az 1. számu-é Szolnok, 2. Kolozsvár, 3. Arad, 4. Szabadka, 5. Sopron, 6. Kassa. 7, Pécs, 8. Kecskemét, 9. Komárom, 10. Székesfehérvár, 11. Nyiregyháza, 12. Gyöngyös, 13. Pest és 14. Nagyvárad.

— **Párisban**, e hó elejéről érkezett tudósitások szerint, az állapot még mindig türhető. Van hering, gomba, zöldség csokoládé, kávé bőségben. Az omnibusok s fiákkerek közlekednek, mi arra mutat, hogy a párisiak nincsenek megszórulva, hus dolgában. A lóhussal legalább még két hólnapig beérik s remélik, hogy közelebb már új zöldséget kapnak. A Tuilleriák kertjének medenczéiben még vannak aranyhalak s a luxemburgiban vadgalambok. E hó 9-ikéről jelentik Párisból: „Nem győz öm eléggé ismételni, hogy gr. Bismarck hiába fogyasztja a gránátokat. Ha ismeri azt a hatást, melyet mind morális mind fizikai tekintetben előidéz, bizonyára sokat megkimélhetne. Tudja-e, mit láttam tegnap Auteuilben? Láttam a mint czimfestő egy korcsma ajtajára, melyet két órával előbb porosz lövések romboltak szét, e czimet irta föl: „A gránátok találkozási helyéhez." Hiszi-e tehát, hogy Bismarck és gránátjai Párissal valaha végezhetnek.

Távirati tudósitás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 27-kén 5% Metalliques 100 frt 58.75. Kamat —— 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.90. 1860. Kölcsön 96.70. Bankrészvény 723. Hitelintézeti részvény 200 frt. 255.60. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4 kr. 124.30. Ezüst 122.—. Cs. kir. arany 5.86 5/10. Napoleondor 9.97.

Urbéri kötvények: Magyarországi 78.25. Temesi 77.— Erdélyi 74.75. Horváthországi 83.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Értesítés.

A „VICTORIA“ biztositó társaság,

a magas miniszterium 22,829 sz. intézvénye által, engedélyt nyervén az emberélet-biztositás gyakorolhatására,

az emberélet-biztositást ezennel megkezdi.

A társaságnak **1,000,000 frt teljesen befizetett alaptőkével,** az 1869-dik évi számadás szerint:

biztositéki alapja 2,302,374 frt.

Elvállal pedig a társaság: **tőkebiztositást halálesetre,** mely fizetendő a biztositó halálesetében annak örököseinek, vagy rendelvényesének. (4)

Oly **tőkebiztositást,** mely **a biztositónak életében** vagy éppen neki magának, vagy más megnevezett egyénnek fizettetik. (5—*)

Gyermekek számára kiházasitási, férjhezmeneteli és iskoláztatási tőkebiztositást.

Nyugdíj vagy életjáradék biztositást:

Továbbá közvetiti a társaság az általa alakitott **tulélési csoportok** által az olyan módú kölcsönös biztositást, mely szerint egész csoportozatok egymással több évekre olykép szerződnek, hógy az időközben elhalt tagtársak által befizetett összegek örökségül az életben maradt tagtársakra maradjanak, s azok közt osztassanak fel.

Végre gyakorol: **temetkezési költség biztositást,** mely által a legszegényebb sorsuaknak is alkalmat nyújt, lehető előnyös feltételek alatt a hátra maradtak részére oly tőkét biztositani, mely a halálozásnál beálló rögtöni szükségletek fedezésére szolgáland.

Ezek folytán tisztelettel meghivatnak az illetők a társaságnál biztositásra.

Bővebb felvilágositással Kolozsvártt az igazgatóság és vezérügynökség, vidéken a vezér-, fő- és alügynökségek szolgálnak.

Kolozsvártt a „Victoria“ biztositó társaság 1870 december 1-én tartott igazgatósági gyüléséből.

A „Victoria“ biztositó társaság igazgatósága Kolozsvártt

igazgató: **WAGNER.** vezér-igazgató: **GALGÓCZY.**

---

(47)

Dejmén L.

könyv-, mű- és hangjegy-kereskedésében

KOLOZSVÁRTT, (5—*)

legujabb

(2) **könyvek, képek, HANGJEGYEK,**

valamint kitünő bécsi érmet nyert

ZONGORÁK

gyári áron folyvást kaphatók.

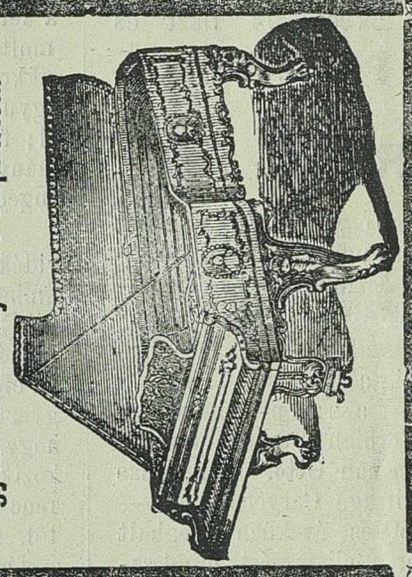

(1—3)

TAUFFER JOZSEF

KERESKEDÉSÉBEN

az óvárban jó óborok kaphatók

1866—68 és 69 évekből hordó és átalag számra illő árban, szintugy kupás palaczkokban:

leppendi 1841.	.	**80** kr.
bakator 1866.	.	**60** kr.
őrmejjéki 1868.	.	**48** kr.

Kolozsvártt **Stein J.** Pesten **Mach** és **Stein** könyvkereskedésében kapható:

Biztositásügyi évkönyv 1870.

A magyar és osztrák megszünt, müködő és keletkező **biztositó társaságok**

történeti és statistikai átnézete. Irta KŐVÁRI LÁSZLÓ. Ára 1 frt 50 kr.

Kolozsvár sz. kir. város lakosai és lakásai **az 1869—70-ki népszámlálás szerint.**

Népszamlálási bizottsági jelentés. Jegyzetekkel kisérte KŐVÁRI LÁSZLÓ bizottsági elnök. Ára 40 kr.

Erő és anyag,

tapasztalati természet-bölcsészeti tanulmányok, közérthető modorban. Irta BÜCHNER LAJOS Th. a tizedik kiadás után forditotta **Láng Lajos.** Ára 2 frt.

Az új világnézlet.

Irta MENTOVICH FERENCZ. Ára 1 frt 40 kr.

MAGYAR ROMÁN-NYELVTAN.

A románu tanulók számára. Szerkesztette **Fekete János** (Negrutiu), balázsfalvi görög egyesült érseki székesegyház korlátnok kanonok. (Harmadik kiadás.) **Ára 1 frt 20 kr.**

Magyar-román zsebszótár

(Dictionariu portativu magiaru-romanu)

tanodai és magán használatra.

Irta **BARITIU OCTÁV,** gymnasialis tanár Naszódon.

Ára füzve 1 frt.

Gramateca

Limbei Magiare

pentru Clasile Gimnasiali Inferiori, precum si pentru privati de OCTAVIU BARITIU profeszoru gimnasiale in Naseudu.

Pretiulu: 70 cr.

Újon feltalált nemes fem!

Valódi csak itt!

Talmi arany!

Valódi csak itt!

Kezeskedünk, hogy ez ékszer még több évi viselés után is nem változik meg és a valódi aranytól meg nem különböztethető. Hogy beszerzését mindenkinek lehetővé tegyük, következő olcsó árak szabattak:

Női ékszerek.

1 pompás meltű 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 80 kr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
1 Készlet egymáshoz illő melltű és fülbeval ból 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
1 gyönyörü nyakék nők számára keresztecskével 85 kr. finom 1 frt. finomabb 1.50, legfinomabb 2, 2.50,
1 neház karperecz 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7,
1 pompás hölgy-medaillon 50, 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.50, 2.50,
1 elegans gyürü kövel vagy a nélkül 50, 80 kr. 1 frt. 1.50, 2, 2.50.
1 díszes nyakék medaillonnal 2.80, 3, 3.50.

Úri ékszerek.

1 Legelegánsabb divatos óraláncz 1 frt, 1.50. 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, medaillonnal 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt.
1 hosszu nyaklánez a valódi aranytól meg nem különböztethető 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 frt.
1 finom shawl- vagy nyakkötő tü 50, 80, 1, 1.50, 2.
1 legfinomabb medaillon óra-fityelék gyan. való használatra 1, 1.50, 2.50, 3,
1 finom úri gyürü kővel vagy anélkül 50, 80, 1 frt. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.
1 csomó órafityelék 40 kr.
1 pár legdivatosb kézelő-gomb email-kövel vagy anélkül 50, 80 kr. 1.50, 2, 2.50.
1 készlet kézelő- és inggombok izlésesen összeválasztva 50, 70, 85 kr. 1, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.

Brillant-ékszer, oly hü utánzata a valódinak, hogy szakértők is megcsalatkoznak általa. Ez ékszer valódi chinaezüstből vagy talmi aranyból készült. A kövek valódi gyémántporral csiszolt kristályok, melyek eleven tüzöket sohasem vesztik el. A finomabbak valódi ezüst foglalattal.

1 melltü 1.50, 2 frt. igen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 1.50, 2, egészen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 „ chemisette-gomb 1.10, 1.50, 2 frt.
1 „ kézelő gomb 1.80, 2.80.
1 nyakkötő-gomb 1.50, 2.
1 brillant gyürü legfinomabb 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5 frt.
1 karperecz brillantkövekkel kirakva 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50.

Keleti, örökké illatozó Jonquille ékszer, finomul metszve, fekete, különösen kellemes illattal és keleti, legelegansabb divatos alakban.

1 melltü 1 frt. 1.20, 1.50, 1.80, 2 frt.
1 pár fülbevaló 80 kr. 1 frt. 1.50, 2 frt.
1 karperecz 20 kr. 45. 85, 1 frt.
1 nyakék, egyszer a nyak körül 60 kr. 80.
1 „ 1 frt. 1.20, 1.40.
1 „ finom török érmekkel stb. diszitve 2.50, 3 frt.

A ki e czikkeket valódi minőségben birni kivánja, forduljon személyesen vagy levélben egyenesen hozzánk.

GLATTAU N.

első párisi bazárjához Ausztria számára Bécsben,

Kärtnerstrasse 51. Palais Todesco.

Megrendelések tetszés szerinti nyelven is irva lehetnek.—A küldemények postautánvét mellett vagy a pénz beküldése után eszközöltetnek.

(28) Illustrált árjegyzék kivánatra ingyen küldetik meg. 3—12

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel Stein Jánosnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj